

Den borgerliga revolutionen

Under den närmaste treårsperioden kan de borgerliga partierna tillsammans revolutionera det svenska samhället. Revolutionen kan bli av omvälvande betydelse och ställer inga krav på våld. Verkningarna av den kan bli så omfattande att den kan komma att lägga en helt ny grund för den svenska samhällsutvecklingen en lång bit in på 2000-talet. Revolutionen kommer inte att få några offer, ej heller kommer någon att kunna kalla sig förlorare. Den revolution som de borgerliga partierna skulle kunna genomföra – om de vinner valet – har bland medborgarna enbart vinnare.

Det finns nämligen en fråga som mer än andra konkretiserar de borgerligas ideologiska gemenskap. Den enskilda äganderätten har en avgörande betydelse för en lång rad olika viktiga borgerliga ideal. Den lägger en viktig och stärkande grund för borgerlig politik inom de flesta samhällsområden. Mångfalden i vårt samhälle förutsätter ett spritt enskilt ägande som gör många till oberoende beslutsfattare. Äganderätten ger personligt ansvar. Äganderätten är marknadsekonomins mest grundläggande förutsättning. Äganderätten är den enskilda strävsamhetens grund. Äganderätten gör många enskilda delaktiga och engagerade i vår samhällsutveckling. Den enskilda äganderätten möjliggör en ansvarsfull förvaltning av samhällets tillgångar.

Den enskilda äganderättens betydelse berör dessutom vart och ett av de borgerliga partiernas innersta strängar. Mångfalden, familjens oberoende, marknadsekonomi, ny- och småföretagande, sparande, press- och yttrandefriheten, det enskilda lantbruket och decentralism är alla avhängiga ett spritt enskilt ägande.

Om de borgerliga kommer till makten har de många uppgifter framför sig. Skatte- och budgetpolitiken rymmer inom sig många svårigheter även om de inte är större än att de kommer att kunna lösas. Borgerligheten står varandra trots allt närmare i dessa frågor än vad socialdemokratins olika fraktioner tillsammans med kommunisterna sinsemellan gör, vilket socialdemokratins oförmåga att föra någon målmedveten och realistisk skattepolitik vittnar om. Alltmedan finansminister och statsminister talat om det höga skattetryckets skadeverkningar och målsättningar om ett 50 %-igt skattetryck, utan att kunna redovisa sin skattepolitik inför väljarna, har skatterna glidit upp mot ett nytt världsrekord på drygt 55 %.

När det gäller frågor om skatte- och budgetpolitik kommer emellertid skilda uppfattningar och nya uppdykande problem att fungera som begränsningar av tempot och offensiven i det omvandlingsarbete som är nödvändigt. Även om man med framgång lyckas hantera svåra frågor rymmer även den treåriga mandatperioden klara begränsningar för vad man hinner åstadkomma inför väljarna. Sänkta skatter, begränsade offentliga utgifter och en utökad valfrihet är dessutom politiska reformer vars resultat kan gå förlorade vid en framtida valförlust.

Reformer inom äganderättsområdet löper knappast dessa risker. Vad man uppnår i form av enskilt ägande låter sig inte rullas tillbaka lika lätt som tex skattesänkningar. Ett ökat spritt enskilt ägande kommer att direkt påverka den politiska scenen långt bortom den nu kommande mandatperioden. Reformen som ger ett spritt en-

skilt ägande förändrar dessutom vårt samhälle i dess grundläggande struktur och banar väg för fortsatta borgerliga reformer inom skatte-, utgifts- och valfrihetsområdet.

Skall en i högsta grad social folk-kapitalism kunna förverkligas är det viktigt att de tre partierna tillsammans etablerar detta som ett strategiskt viktigt framgångsområde. Sverige befinner sig i den för övriga västvärlden unika situationen att vi har ett negativt hus-hållssparande. Samtidigt minskar det personliga ägandet i näringslivet till förmån för det institutionella.

När det gäller äganderätten och det enskilda ägandet är det därför nödvändigt att man formulerar en gemensam och mycket konkret ideologisk linje. Reformerna som skall förverkligas inom ramen för denna linje får inte fördröjas på grund av att andra saksfrågor kan vara svårare att lösa. Äganderättsfrågorna spänner över flera departementsområden. De får inte drunkna eller skymmas av de enskilda departementens ärendebelastning. De måste därför hållas ihop på ett särskilt sätt.

Löntagarfondernas avveckling är ett led i en borgerlig ägandepolitik. Vinstandelar befriade från sociala avgifter ett annat. Utförsäljning av hyresrätter till de hyresgäster som så vill ett tredje. Särskilda sparstimulanser som syftar till målinriktat personligt sparande ett fjärde. Ett avskaffande av dubbelbeskattningen på aktier ett femte. En kraftig lindring av arvs- och förmögenhetsskatten ett sjätte. Privatiseringen av statliga företag ett sjunde. En återbetalning av pensionsskatten ett åttonde. Ett grundlagsskydd av ägan-

derätten ett nionde. Förändringar i jordförvärvslagen som stärker säljarens och köparens ställning i familjeföretag ett elfte. Förändringar i kapitalbeskattningen så att inte det personliga ägandet missgynnas framför det institutionella ett tolfte.

Det finns många fler exempel på vad som kan göras inom ramen för en borgerlig ägandepolitik. Skattepolitiken som sådan är givetvis central. Ägandepolitiken kan dessutom ha betydelse för de borgerligas politiska initiativ inom andra frågeområden, till exempel miljöpolitiken.

Det viktiga är emellertid att alla dessa och andra åtgärder skall ses inom ramen för en prioriterad gemensam ideologisk målsättning där helheten måste gå före motsättningar i detalj. Det blir då naturligt att söka fler reformer med det spridda ägandet som syfte utan att eventuell oenighet om enskildheter tillåts hindra processen. Det är ju trots allt så att om det finns dubbelt så många svenskar som äger sin lägenhet om tre år, dubbelt så många aktieägare och dubbelt så många som har ett sparkapital på över 50 000 så har något stort skett i Sverige.

Det blir då inte bara Sveriges politiska karta som förändrats. Än viktigare är att samhällsdynamik, medborgarskap, kultur, mångfald och personlig trygghet fått hela nya förutsättningar inför det sekel som snart skall komma. Motsvarande förändringar i slutet av det förra århundradet gav omvälvande välfärdseffekter i vårt då fattiga land, effekter som fortfarande i dag har en framträdande betydelse inom så gott som alla samhällsområden. Tre år är förvisso en kort tid. Men används de till att med kraft omsätta en borgerlig vision om ett spritt ägande kan de räcka långt.